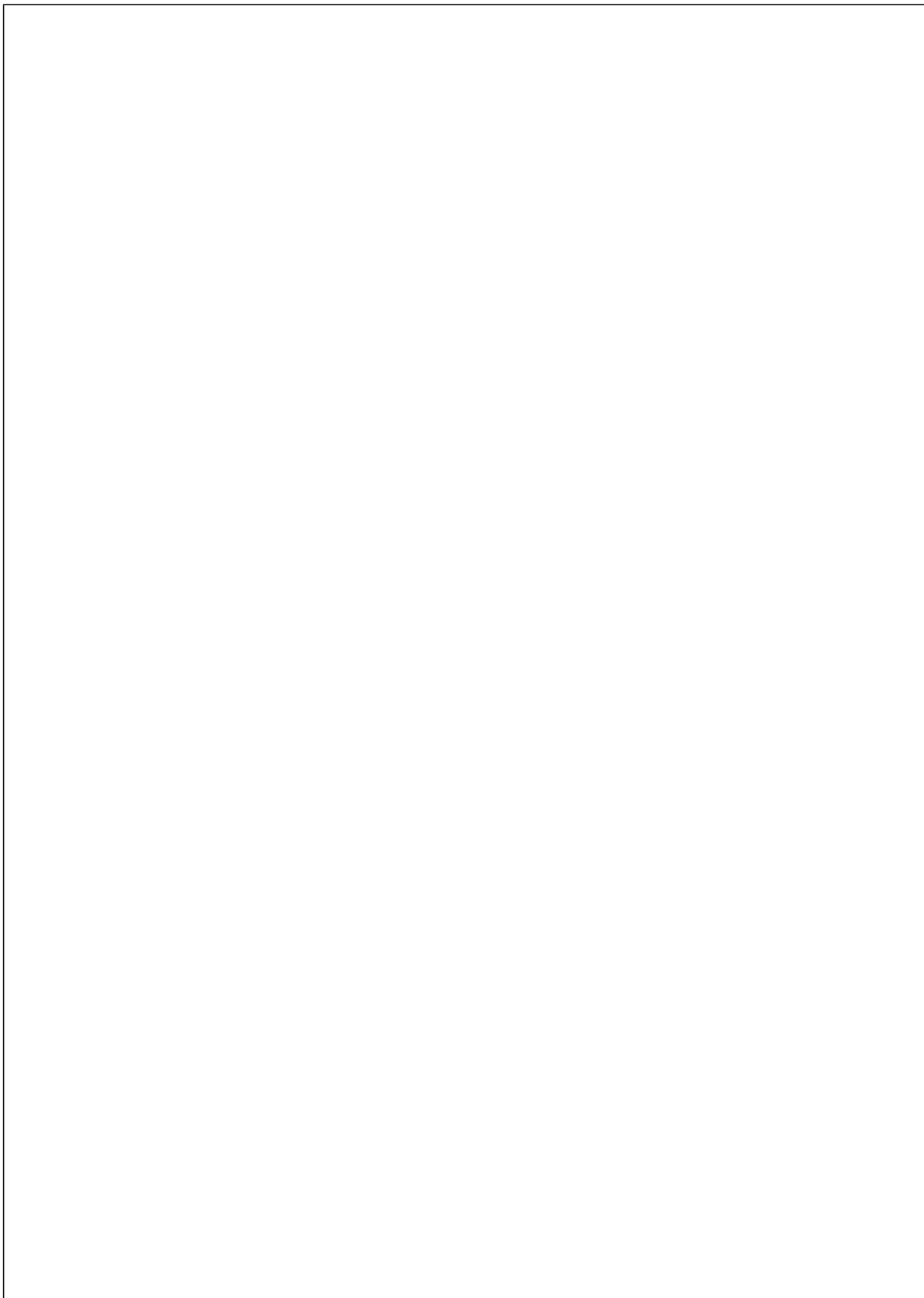

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/238883,Regionalna-Konferencja-Naukowa-Wielkopolski-ruch-ludowy-w-walce-o-wolna-Polske-P.html>
11.03.2026, 03:48

Regionalna Konferencja Naukowa „Wielkopolski ruch ludowy w walce o wolną Polskę” – Poznań, 10 marca 2026

10.03.2026

Rok 2026 upływa pod znakiem 125. rocznicy urodzin wybitnego przywódcy ruchu ludowego, premiera Rządu RP na uchodźstwie oraz jednego z najważniejszych polityków polskich XX wieku – Stanisława Mikołajczyka. Z tej okazji w Poznaniu odbyła się Regionalna Konferencja Naukowa pt. „Wielkopolski ruch ludowy w walce o wolną Polskę”, która została zorganizowana przez Centrum „Instytut Wielkopolski” Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu we współpracy z Towarzystwem im. Stanisława Mikołajczyka, Towarzystwem Pamięci Batalionów Chłopskich, Instytutem Wincentego Witosa oraz Instytutem Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu.

W konferencji wziął udział zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma, który opowiedział o ruchu ludowym w badaniach i publikacjach Instytutu Pamięci Narodowej:

Ruch ludowy zawsze był ważnym polem do badań dla Instytutu Pamięci Narodowej. Pokazują to liczne publikacje Wydawnictwa IPN. Tomy o Stanisławie Mikołajczyku w dokumentach aparatu bezpieczeństwa, będące publikacją tylko części zachowanych archiwaliów, pokazują znaczenie ludowców jako przeciwników systemu komunistycznego.

Zapowiadając kolejne publikacje, dr Mateusz Szpytma zapewnił, że IPN będzie nadal upowszechniał badania o losach członków PSL i historii ruchu ludowego w poszczególnych regionach oraz dbał o zróżnicowanie publikacji: od tych naukowych po popularne i edukacyjne.

Z referatami wystąpili również pracownicy poznańskiego oddziału IPN: prof. UAM dr hab. Konrad Białecki przybliżył temat „Stanisław Mikołajczyk w komunistycznej propagandzie wizualnej”, a Piotr Orzechowski przedstawił zagadnienie powstania i działalności Polskiego Stronnictwa Ludowego w Poznaniu w latach 1945–1947.

Wydarzenie wpisało się w ogólnopolskie obchody jubileuszu 125 urodzin Stanisława Mikołajczyka i miało na celu prezentację najnowszych badań naukowych dotyczących historii wielkopolskiego ruchu ludowego oraz przypomnienie roli jego działaczy w walce o niepodległość Polski i kształtowanie życia politycznego XX wieku. Obrady poświęcone były działalności Mikołajczyka w II Rzeczypospolitej, okresowi kierowania Rządem RP na uchodźstwie, powojennej aktywności politycznej w kraju oraz działalności emigracyjnej po 1947 r. W konferencji wzięli udział badacze z ośrodków akademickich i instytucji naukowych z całego kraju, a także przedstawiciele instytucji zajmujących się upamiętnianiem tradycji ruchu ludowego.

Program konferencji objął dwie sesje naukowe prezentujące najnowsze badania nad historią ruchu ludowego w Wielkopolsce, jego zapleczem społecznym i politycznym oraz miejscem Stanisława Mikołajczyka w polskiej pamięci historycznej i edukacji.

Wydarzeniu towarzyszyła wystawa poświęcona Stanisławowi Mikołajczykowi oraz kiermasze publikacji historycznych dotyczących dziejów ruchu ludowego w Polsce.

Program konferencji:

9:30-10:00 Rejestracja uczestników

10:00 Powitanie

- prof. Danuta Konieczka-Śliwińska (Kierownik Centrum „Instytut Wielkopolski” UAM)
- prof. Przemysław Matusik (dziekan Wydziału Historii UAM)
- Wojciech Jankowiak (Prezes Towarzystwa im. Stanisława Mikołajczyka)
- dr Mateusz Szpytma (Zastępca Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej)
- Marek Baumgart (Towarzystwo Pamięci Batalionów Chłopskich)
- prof. Piotr Kosiak (Instytut Wincentego Witosa)

10:15-11:45 Sesja I „Badania i popularyzacja historii wielkopolskiego ruchu ludowego”

- prof. UwS dr hab. Arkadiusz Indraszczyk (Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego w Warszawie, Uniwersytet w Siedlcach) „Zbiory Stanisława Mikołajczyka w zasobie Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego w Warszawie”
- dr Mirosława Bednarzak-Libera (Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego w Warszawie) „Upamiętnianie Stanisława Mikołajczyka w działalności Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego”
- dr Mateusz Szpytma (IPN) „Ruch ludowy w badaniach i publikacjach Instytutu Pamięci Narodowej”
- Błażej Cisowski (Towarzystwo im. Stanisława Mikołajczyka) „Działania Towarzystwa im. Stanisława Mikołajczyka na rzecz upamiętniania patrona”
- dr Krzysztof Jabłonka (Instytut Wincentego Witosa) „Ruch ludowy w badaniach i działalności Instytutu Wincentego Witosa”

12:15-14:15 Sesja II „Wybrane zagadnienia z historii wielkopolskiego ruchu ludowego”

- prof. dr hab. Grzegorz Łukomski (UAM Poznań) „Wielkopolska w przestrzeni ruchu ludowego II Rzeczypospolitej. Polityka – gospodarka – problematyka społeczna”
- dr Mateusz Ratyński (Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego w Warszawie, Instytut Pamięci Wschodniej Świętokrzyskiej) „Kariera polityczna Stanisława Mikołajczyka w II Rzeczypospolitej”
- Piotr Orzechowski (IPN Poznań) „Powstanie i działalność Polskiego Stronnictwa Ludowego w Poznaniu w latach 1945-1947”
- prof. UwS dr hab. Arkadiusz Indraszczyk (Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego w Warszawie, Uniwersytet w Siedlcach) „Działalność Stanisława Mikołajczyka na emigracji po 1947 r.”
- prof. UAM dr hab. Konrad Białecki (UAM Poznań, IPN Poznań) „Stanisław Mikołajczyk w komunistycznej propagandzie wizualnej”
- prof. UO dr hab. Marek Białokur (Uniwersytet Opolski, Instytut Śląski) „Jak współczesna polska szkoła opowiada o Stanisławie Mikołajczyku? W 125. rocznicę urodzin premiera i lidera Polskiego Stronnictwa Ludowego”

Pliki do pobrania

[Program konferencji \(pdf, 2.7 MB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Ruch ludowy

Konferencja